
چارلز دانکلا

۳۶ تمرین تکنیکی

برای ویولن

اُپوس ۸۴

ترجمه:

علی اکبر امیدنژاد

ویرایش و تنظیم:

گروه تحقیقات نشرنایونی

سرشناسه: دانکلا، چارلز، ۱۸۱۷ - ۱۹۰۷ م.

Dancla, Charles

عنوان و نام پدیدآور: ۳۶ تمرین تکنیکی برای ویولن / چارلز دانکلا

مترجم: علی اکبر امیدنژاد.

مشخصات نشر: تهران: نای و نی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۸۰ ص.

شابم: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۰۹-۲۴-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: 36 etudes melodiques

عنوان گسترده: سی و شش تمرین تکنیکی برای ویولن.

موضوع: ویولن -- روش‌های نوازندگی

موضوع: ویولن -- پارتیسیون

شناسه افزوده: امیدنژاد، علی اکبر، ۱۳۶۵- مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ س ۹ ۲۶۲/۵۲ MT

رده بندی دیویی: ۷۸۶/۲

شماره کتابخانه ملی: ۲۷۲۴۱۵۱

نشر: نای و نی

www.nayoney.com

نام کتاب: ۳۶ تمرین تکنیکی برای ویولن

اثر: چارلز دانکلا (آبوس ۸۴)

ترجمه: علی اکبر امیدنژاد

ویرایش: نای و نی

طرح جلد: نازنین خزائی

ناظر فنی چاپ: هادی موسوی

نظارت و صفحه‌آرایی: نای و نی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات

شابم: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۰۹-۲۴-۲

قیمت کتاب: ۷۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای نشر نای و نی محفوظ است

فروشگاه مرکزی:

تهران- خیابان انقلاب- رویروی درب اصلی دانشگاه تهران

پاساژ فروزنده - طبقه اول - شماره ۴۰۹

تلفن: ۶۶۴۹۳۲۷۸-۹

Charles Dancla
1817-1907

«چارلز دانکلا»^۱ نوازنده‌ی ویولن، آهنگ‌ساز و استاد موسیقی، مشهورترین عضو خانواده‌ی خود به شمار می‌آمد. او اولین بار یادگیری ویولن را نزد استادی به‌نام «دوسر»^۲ آغاز کرد، ولی خیلی‌زود و در سن ۹ سالگی این فرصت را یافت تا برای «پی‌یر رُده»^۳ که در آن زمان دوران بازنشستگی خود را در «بوردو» می‌گذراند اجرا کند. رُده چنان تحت تأثیر اجرا و نت‌خوانی «دانکلا» قرار گرفت که معرفی‌نامه‌هایی را برای ارائه به «بیلو»^۴، «کروبینی»^۵ (که در آن زمان مدیر هنرستان موسیقی پاریس بود)، و «کرویتزر»^۶ داد.

از سال ۱۸۲۸ تا ۱۸۴۰ «دانکلا» در هنرستان موسیقی پاریس نزد «پل کرِن»^۷ و «بیلو» به مطالعه‌ی موسیقی پرداخت و در سال ۱۸۳۳ موفق به دریافت جایزه‌ی «Premier Prix» شد؛ سپس نزد «هالِوی»^۸ مطالعه‌ی کنتربان و فوگ پرداخت و آهنگ‌سازی را نزد «برتون»^۹ یاد گرفت. از جمله شاگردانی که همراه دانکلا به یادگیری موسیقی مشغول بودند می‌توان به «گونو»، «بوسکه»، و «سزار فرانک»^{۱۰} اشاره کرد. «دانکلا» هم‌زمان با دوره‌ی یادگیری آهنگ‌سازی، در گروه‌های ارکستر تئاتر پاریس نیز ویولن می‌نواخت و خیلی‌زود به عنوان رهبر اپرا-کمیک جانشین «ژاوی»^{۱۱} شد. بدین ترتیب «دانکلا» از نظر مالی، خانواده‌ی خود را تأمین می‌کرد که به وی و برادرانش امکان داد تا در هنرستان موسیقی پاریس ادامه‌ی تحصیل دهند. او در این مرحله از زندگی خود، تنها ۱۷ سال داشت.

دانکلا از سال ۱۸۳۴ با انجمن «Société des Concerts» «هائینک»^{۱۲} در هنرستان موسیقی پاریس ارتباط داشت، و از سال ۱۸۴۱ تا ۱۸۶۳ نوازنده‌ی اصلی ویولن این ارکستر به‌شمار می‌آمد و اجراهایی را نیز به عنوان تکنواز داشت. استاد

^۱ Charles Dancla	^۲ Baillot	^۷ Halévy	^{۱۱} Javault
^۲ Dussert	^۳ Cherubini	^۸ Berton	^{۱۲} Habeneck
^۳ Rode	^۴ Kreutzer	^{۱۰} Gounod, Bousquet, & César Franck	

«دانکلا»، «بیلو»، اغلب کوارتت‌هایی از «باکرنی»، «هایدن»، «موتزارت»، و «بتهوون» را اجرا می‌کرد و این مسئله بی‌شک برای خانواده‌ی دانکلا الهام‌بخش تشکیل (دانکلا دو برادر داشت که ویولن و ویولنسل می‌نواختند و یک خواهر داشت که نوازنده‌ی پیانو بود) یک گروه موسیقی مجلسی در حوالی سال ۱۸۳۹ بود. کنسرت‌های آنان به یکی از ویژه برنامه‌های همیشگی فصل کنسرت پاریس مبدل شد.

با این وجود، آینده‌ی نزدیک «دانکلا» کمابیش با مشکلاتی همراه بود! در سال ۱۸۴۲، بلندپروازی وی برای قرار گرفتن در جایگاه «بیلو» به عنوان استاد اصلی ویولن بیشتر بدلیل سیاست‌های داخلی هنرستان ناکام ماند. با توجه به اینکه «دانکلا» از حمایت «هابنک» برخوردار بود، این ناکامی خیلی برایش نومیذکننده بود. در حقیقت، ۶ سال بعد، «دانکلا» بدلیل وضعیت نابسامان خود مسئولیت دستیاری رهبر کنسرت اپرا-کومیک را نپذیرفت و بطور کلی پاریس را ترک کرد. دانکلا برای مدت ۲ سال شغل ریاست پست‌خانه (!) را در شهر «شوله» بر عهده گرفت و هنوز گهگاه همراه خانواده‌ی خود در پاریس ویولن می‌نواخت. پس از یک کنسرت در پاریس (۱۸۴۹) که در آن کوارتت چهارم وی در سی‌بمل اجرا کردند، «هنری بلانشارد» در مقاله‌ای نوشت: «با اینکه محضیات او را مجبور کرده که به ریاست اداره‌ی پست روی آورد ولی او همچنان آهنگ‌ساز خوبی است». او به پاریس برگشت تا به عنوان یک از مسئولین مدیریت پست‌خانه فعالیت کند، و سرانجام در سال ۱۸۵۵ شغلی در هنرستان به وی پیشنهاد شد. در سال ۱۸۶۰ (برخی منابع به ۱۸۵۷ اشاره می‌کنند) او به عنوان استاد ویولن برگزیده شد؛ جایگاهی که برای مدت ۳۲ سال تا بازنشستگی ناخواسته در سال ۱۸۹۲ به خود اختصاص داد. در سن ۷۲ سالگی او همچنان به اجرای عمومی ساخته‌های خود می‌پرداخت.

آرمان «دانکلا» رسیدن به مهارت «ویوتام»^۱ بود، با اینکه بی‌شک تحت تأثیر سبک اجرا و وقار «بریو»^۲ قرار داشت و ذوق «هنری پاگانینی»^۳ او را مدھوش خود کرده بود. او برای اجرا به مسافرت می‌رفت، بنابراین آوازه‌ی او خارج از فرانسه به واسطه‌ی ساخته‌های وی بود. «بلانشارد» تردیدهایی نسبت به اجرای «دانکلا» داشت که به ناآرامی و زودرنجی وی نسبت می‌داد، ولی تریل‌ها، نرمی آرشه‌کشی، و هوش «دانکلا» را تحسین می‌کرد. «دانکلا» در هنرستان بسیار مورد احترام بود، با اینکه شاگردان ممتاز کمتری نسبت به همکار خود «ماسارت»^۴ داشت. از جمله شاگردان دانکلا در هنرستان می‌توان به نوازنده‌ی ویولن خانم «ماد پاول»^۱ از کشور آمریکا، و نوازندگان ایتالیایی ویولن «آشیل سیمونتی» و «فرانچسکو د گوانیری»^۲ اشاره کرد.

^۱ Vieuxtemps

^۲ Charles de Bériot

^۳ Paganini

^۴ Lambert Massart

«دانکلا» آهنگ‌سازی پرکار بود و در مجموع هفت جایزه را برای کوارتت‌های زهی خود (در کل ۱۴ کوارتت) و آثار خود برای گروه‌های کر (هم‌سرایی) مردان بدست آورد. با این وجود موسیقی وی بیشتر به واسطه‌ی کارهای آموزشی وی ماندگار شده‌است. او بیش از ۱۳۰ قطعه را برای ویولن ساخت. مشهورترین قطعات موسیقی وی (همگی برای ویولن) عبارتند از مجموعه‌ای از درس‌ها برای نوآموزان با عنوان «Studies» اپوس ۸۴ «École du Mécanisme» اپوس ۷۴، ۲۰ اتود با عنوان «Etude Brillantes» اپوس ۷۳، «Airs Variées» (که بر اساس درونمایه‌های اپرایی زمان وی بود)، و متدی پیشرو برای نوآموزان ویولن (که «ریکوردی»^۲ آن را به چاپ رساند). سه کتاب وی نیز درباره‌ی «مکتب ملودی» توسط «شات»^۳ به چاپ رسید. هر کتاب مجموعه‌ای کوچک از قطعات دوباره‌نوازی (آنکور) ملودیک بود، و در آنها ملودی به عنوان آزمون یابانی اجرای تمیز (زوست) و اجرای لگاتو در نظر گرفته می‌شد. کتاب شماره‌ی ۱ آزمون‌ی عالی برای نوجوانانی است که مراحل اولیه (درجه‌ی دو) را گذرانده و جوهر حقیقی صدای آوازی را فرگرفته‌اند. «دانکلا» همچنین کتابی را نوشت که آثار وی را فهرست می‌کرد؛ کتابی با نام «یادداشت‌ها و یادگارها»^۴. «دانکلا» به عنوان آخرین نوازنده‌ی ماهر سبک کلاسیک فرانسوی اجرای ویولن به شمار می‌آید.

درباره‌ی کتاب

سی‌وشش تمرین تکنیکی برای ویولن اولین کتاب تمرینی است که پس از یک یا دو سال آماده‌سازی می‌توان در اختیار هنرجو قرار داد. دانکلا معمولاً درس‌های خود را با گام‌های ابتدایی و تمرین‌هایی آغاز می‌کند که باید بسیار مورد توجه قرار گیرند. این کتاب چالش‌های فنی بسیاری را دربرمی‌گیرد: پاساژ با نت‌های گام، لگاتو با تمام طول آرشه، آرشه‌کشی دتاشه، سبک اجرای آوازی (کانتابیله)، تعویض سیم‌ها، آرپژهای لگاتو، تعویض پوزیسیون، اجرا به شیوه‌ی استکاتو، و غیره.

برخی از درس‌ها در واقع تک‌خوانی‌های اپرا با اندکی تغییر هستند. لازم است درس‌هایی که به صورت دتاشه نوشته شده‌اند (مانند درس شماره‌ی ۱) را با الگوهای آرشه‌کشی گوناگون نیز تمرین کرد تا موجب پیشرفت در فن آرشه‌کشی شود. دست‌چپ باید کاملاً راحت نگاه‌داشته شود و انگشتان بسیار نزدیک به دسته‌ی ساز قرارداشته باشند. به‌ویژه انگشت چهارم که به عنوان لنگرگاهی برای تمام دست‌چپ عمل می‌کند، باید همیشه بالای سیم‌ها نگه‌داشته شود. در ابتدا باید هنرجویان را تشویق به اجرای سیم دست‌باز کرد، چرا که مرجعی عالی برای لهجه‌ی اجرا بوده و طنین گوش‌نواز و نابی دارد.

^۱Maud Powell

^۲Achille Simonetti & Francesco de Guarnieri

^۳Ricordi

^۴Schott

^۵Notes et Souvenirs (Paris, 1893, 2/1898)

۱. تمرین در «سل ماژور»

شماره ۱. این اتودی است که برای آزمودن هر نوازنده‌ی ویولن به کار می‌رود. درسی عالی و آسان برای پیشرفت فن آرشه‌کشی است. بخصوص آرشه‌کشی بصورت دناشه. سرعت اجرای «Moderato» نشان‌دهنده‌ی این است که باید برای اجرای هر نت از تمام آرشه استفاده کرد. مطمئناً سرعت حرکت آرشه در این تمرین بسیار زیاد خواهد بود و مهارت قابل‌توجهی نیاز است تا صدا را یکنواخت و تمیز نگه‌داریم. استفاده از تمام آرشه با سرعتی نسبتاً زیاد باعث می‌شود که حرکت دست راست روان و سبک شود و به دقت حرکتی بسیار زیادی نیاز دارد. این اتود را همچنین باید با استفاده از حدود ۷۰ درصد آرشه نیز تمرین کرد (یعنی از پنج سانتیمتر در هر سر آرشه نباید استفاده کرد). اگر در آرشه‌کشی با استفاده از تمام طول آرشه مشکل دارید این شیوه‌ی موقت ایده‌ال خواهد بود. درحقیقت، هر چه مهارت بیشتر شود طول آرشه‌ی مورد استفاده نیز بیشتر خواهد شد. بنابراین، این تمرین رفته‌رفته به هنرجو یاد می‌دهد از تمام طول آرشه استفاده کند. گویی دناشه‌ی بلندی را اجرا می‌کند. به‌ویژه واریاسیون‌های سوم و چهارم دشوار هستند. چراکه هر سه‌نت باید با همان میزان طول آرشه که برای اجرای یک نت به کار رفته اجرا شوند! بنابراین آرشه برای اجرای هر نت سه‌برابر سریع‌تر حرکت می‌کند. تمام واریاسیون‌های موجود در این قسمت بدون شک باید با تمام طول آرشه اجرا شوند. وقتی که اولین نت تمرین را اجرا می‌کنید (انگشت سوم بر روی نت سل)، انگشتان اول و دوم نیز باید بر روی دسته‌ی ساز قرار گیرند (در حقیقت انگشتان اول، دوم و سوم همزمان بر روی دسته قرار می‌گیرند). انگشت دوم تا پایان نت سوم این تمرین بر روی دسته قرار خواهد داشت. ساختار هارمونیک قطعه بسیار واضح و آشکار است و هیچ تردیدی وجود نخواهد داشت که آیا نت‌ی درست نواخته شده است یا نه؟

گام سل ماژور

Moderato

Charles DANCLA
1817-1907

